

SAMBORZEC

NA LINII CZASU

Nr 93 kwiecień 2021

Gazeta Wspólnoty Samorządowej

Cyfrowa Wypożyczalnia / w naszej bibliotece **ACADEMICA**

Od kwietnia Gminna Biblioteka Publiczna w Samborcu oferuje swoim czytelnikom dostęp do wypożyczalni cyfrowej Academica.

Academica to darmowa wypożyczalnia, umożliwiająca korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. To dostęp do 3 396 806 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. Stale rozbudowywane zasoby obejmują piśmiennictwo naukowe, w tym także najnowsze wydania podręczników akademickich oraz aktual-

ne numery fachowych czasopism specjalistycznych, jak również teksty źródłowe oraz zbiory specjalne.

Dzięki Academicie nasza biblioteka oferuje uczniom i studentom dostęp do literatury naukowej i popularnonaukowej potrzebnej w procesie kształcenia oraz przygotowywaniu prac licencjackich i magisterskich. System pozwala użytkownikom na przeszukiwanie zasobów, rezerwację obiektów, wyświetlanie publikacji i tworzenie notatek do obiektów.

Rejestracja czytelników korzystających z systemu Academica odbywa się za pomocą

numerów kart biblioteczných. Dzięki systemowi rezerwacji możliwe jest zaplanowanie przez czytelnika terminu pracy na terminalu w bibliotece. Publikacje należące do domeny publicznej są dostępne dla każdego użytkownika internetu bez ograniczeń, zaś publikacje chronione prawem autorskim jedynie na dedykowanym terminalu zlokalizowanym w czytelniku.

Założ indywidualne konto w naszej bibliotece i sprawdź jak ogromne możliwości wyszukiwania i dostępu do wiedzy daje Academica. Zapraszamy do korzystania z cyfrowej wypożyczalni.

Spis już się rozpoczął!

1 kwietnia rozpoczął się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań (NSP 2021), który przeprowadzony będzie na terenie całego kraju.

Spis jest najważniejszym badaniem z zakresu statystyki ludności, realizowanym co 10 lat i obejmuje całą populację ludności oraz mieszkań. W przypadku wielu cech demograficzno-społecznych, spisy powszechne są jedynym źródłem danych. Wyniki spisu umożliwiają analizę i ocenę zróżnicowania przemian demograficznych i społecznych w dowolnych przekrojach, a na ich podstawie instytucje międzynarodowe i krajowe podejmują najważniejsze decyzje gospodarcze i społeczne na kolejne lata. Udział w spisie jest obowiązkowy, a dla nas bardzo ważny, bo jak głosi hasło rozpoczynającego się spisu #liczysiękażdy.

Jak mogę się spisać? Podstawową metodą spisu jest samospis internetowy. Przez cały czas trwania spisu możesz spisać się na stronie spis.gov.pl – znajdziesz tam także szczegółowe informacje na temat spisu. Od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-18.00 możesz zadzwonić na infolinię 22 279 99 99 gdzie uzyskasz pomoc w samospisie, lub skorzystać z opcji „spis na żądanie” przez rachmistrza telefonicznego. Dodatkowo w trakcie spisu wdrożymy metody pomocnicze – spis bezpośredni oraz telefoniczny. Osoba, która nie dokonała samospisu internetowego, nie może odmówić przekazania danych rachmistrzowi spisowemu.

Twoje dane są u nas bezpieczne! Dane przekazywane w ramach Narodowego Spisu Powszechnego są objęte tajemnicą statystyczną, czyli są udostępniane wyłącznie w formie zbiorczej, to znaczy takiej, która uniemożliwia identyfikację konkretnej osoby. Warto przy tym zaznaczyć, że w Spisie Powszechnym nigdy nie pytamy o wielkość zarobków, numer konta czy karty kredytowej, a dane osobowe nie są nigdzie przekazywane. Dodatkowo, na stronie Urzędu Statystycznego w Kielcach na Respondentów czekają liczne konkursy związane z NSP2021! Więcej dowiesz się na portalu spis.gov.pl

Godnie reprezentowaliśmy województwo

Dwa zespoły klubu ULKS Chobrzany dostały zaszczytu reprezentowania województwa świętokrzyskiego w rozgrywkach szczebla centralnego w ćwierćfinałach mistrzostw Polski.

Oba zespoły to srebrni medaliści Mistrzostw Województwa Świętokrzyskiego w kategorii kadet, kadetka. Dziewczeta w dniach 17-21 marca rywalizowały w turnieju ćwierćfinałowym w Białymstoku, chłopcy w wyniku losowania pojechali na turniej do Gdańska (19-22 marzec).

Nasze dziewczyny były najmłodszym zespołem tego turnieju. Przeciwnikami kadetek byli: gospodarz – BAS Białystok, NOSIR Nowy Dwór Mazowiecki, SMS SOLNA Wieliczka, Gedania Gdańsk, Łaskovia Łask.

W pierwszym meczu sprawiliśmy ogromną niespodziankę, wygrywając 3:0 z gospodyniami, mistrzyniami województwa podlaskiego, zespołem BAS Białystok, i awansując do grona 4 najlepszych zespołów turnieju. W pozostałych meczach, przegraliśmy 3:0 z NOSIR Nowy Dwór Mazowiecki, 3:1 z SMS SOLNA Wieliczka, walcząc o każdą piłkę, każdy punkt, zmuszając rywali do maksymalnego wysiłku i zaangażowania.

Ostatecznie dziewczeta zajęły 4. miejsce w turnieju (najwyższe w historii udziału klubu w rozgrywkach centralnych kadetek), pozostawiając po sobie wrażenie drużyny bardzo walecznej, o wysokich umiejętnościach i mającej dużo radości z gry. Skład zespołu kadetek: rozgrywające – Katarzyna Grela, Karina Bajak, przyjmujące – Karolina Nowaczek (kapitan zespołu), Alicja Macias, Julia Nowaczek, środkowe – Wiktoria Marzec, Karolina Zimoląg, Nikola Sendrowicz, atakujące – Klaudia Giza, Aleksandra Machała, libero – Aleksandra Zielińska, Emilia Bajak.

Chłopcy trafili do bardzo silnej grupy: Gwardia Wrocław, Joker Piła, TREFL Gdańsk, BRONEK Kalisz, TPS Lublin. W pierwszych

dwóch meczach musieli uznać wyższość swoich utytułowanych rywali, przegrywając 3:0 z Gwardią Wrocław i Jokerem Piła, grając bez kompleksów, próbując nawiązać równorzędna walkę. W meczu o 5. miejsce z zespołem z Koszalina, pełnym emocji, zwrotów akcji i dramaturgii, potwierdzili swoje rzemiosło siatkarskie, wygrywając mecz 3:1. Skład zespołu kadetów: rozgrywający – Dominik Gil, przyjmujący – Sebastian Borycki (kapitan drużyny), Adam Siwek, środkowi – Krystian Małecki, Igor Jabłoński, atakujący – Łukasz Brzozowski, Bartłomiej Wnuk

Podsumowując oba turnieje, były to bardzo dobre występy naszych młodych zawodników, oba zespoły zagrały na wyżynach swoich umiejętności, udowadniając, że możemy skutecznie rywalizować z najlepszymi w Polsce. Na pewno była to dobra promocja województwa świętokrzyskiego, naszej gminy Samborzec oraz klubu ULKS Chobrzany.

Wypożycz pulsoksymetr

Wójt Gminy Samborzec informuje, że mieszkańcy naszej gminy mogą nieodpłatnie wypożyczyć pulsoksymetr.

Pulsoksymetr to jedno z podstawowych urządzeń medycznych do badania i monitorowania parametrów życiowych. Pulsoksymetr to urządzenie elektroniczne, które pozwala na nieinwazyjny przezskórny pomiar wysycenia krwi tlenem, czyli pomiar tzw.

saturacji. Pulsoksymetry służą także do rejestracji częstotliwości pracy serca, czyli pulsu.

Pulsoksymetry dostępne są w:

OSP w Samborcu, nr tel. 15 831 44 64
OSP w Bogorii Skotnickiej, nr tel. 603 314 783
OSP w Chobrzanych, nr tel. 508 173 394
OSP w Gorzyczanach, nr tel. 609 745 076
OSP w Janowicach, nr tel. 665 210 911
OSP w Samborcu, nr tel. 783 130 500
OSP w Skotnikach, nr tel. 608 635 683
OSP w Śmiechowicach, nr tel. 660 921 889

OSP w Zajeziorku, nr tel. 785 359 852
OSP w Zawierzbju, nr tel. 509 964 342
OSP w Złotej, nr tel. 723 826 947

Gmina Samborzec otrzymała 25 pulsoksymetrów w ramach projektu pn. „Stop wirusowi! Zapobieganie rozprzestrzenianiu się COVID-19 w województwie świętokrzyskim”, realizowanego przez województwo świętokrzyskie w ramach Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Oś priorytetowa 9 Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój wysokiej jakości usług zdrowotnych.

**Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021**

Wejdź na spis.gov.pl i spis się!
Spis trwa od 1 kwietnia 2021 r.

➕ ➖ Liczymy się
✖ ➕ DLA POLSKI!

GUS

Tegoroczny konkurs organizowany przez Gminny Ośrodek Kultury i Gminną Bibliotekę Publiczną był trochę inny niż poprzednie edycje. Nie było uroczystego rozstrzygnięcia w Niedzielę Palmową, a jeśli chodzi o wykonania grupowe, można było startować tylko w kategorii rodzinnej. Mimo tego, tradycja została podtrzymana i mieszkańcy gminy przygotowali przepiękne palmy.

Najpiękniejsze palmy wybrane!

Do konkursu zgłoszono 21 prac. Nie wszystkie spełniły wymagania regulaminowe (zawierały sztuczne elementy). Komisja konkursowa podczas oceny palm wzięła pod uwagę: zgodność z regulaminem, pomysłowość i inwencję twórczą, dobór odpowiednich materiałów, ich różnorodność i bogactwo, samo-

dzielność wykonania oraz trwałość i estetykę. 23 marca jury w składzie: Iwona Łukawska – etnograf, dyrektor Muzeum Okręgowego w Sandomierzu, Renata Sendrowicz – lokalna artystka, pasjonatka rękodzieła, miłośniczka folkloru, Agnieszka Jakuszewska – instruktor WTZ w Śmiechowicach i Monika Bernaś – doradca w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Sandomierzu, zdecydowało się przyznać następujące miejsca w poszczególnych kategoriach:

PALMY INDYWIDUALNE

klasy I-III

I miejsce – Olga Szczudło

II miejsce – Natalia Pawłowska

III miejsce – Anna Gajek

klasy IV-VI

I miejsce – Piotr Kaczmarczyk

II miejsce – Paulina Dereń

III miejsce – Przemysław Drzazga

wyróżnienie – Justyna Drzazga

klasy VII-VIII

I miejsce – Martyna Kopcioł

II miejsce - Julia Niezgoda dorośli

I miejsce – Maria Wrona

II miejsce – Alicja Wołos

PALMY RODZINNE

I miejsce – Mirosława i Izabela Dziubowie

II miejsce – Monika i Szymon Barnatowie

III miejsce ex aequo – Barbara i Rozalia Bonowie oraz Joanna i Jakub Kasprzakowie

wyróżnienia – Natalia i Mateusz Osowsy, Zuzanna Misiuda i Weronika Tomala, Jakub i Sebastian Twarogowie, Zuzia, Asia i Marcin Majowie

Uczestnicy otrzymali dyplomy i upominki, zwycięzcy i wyróżnieni nagrody. Jurorom dziękujemy za wzięcie udziału w pracach komisji, a uczestnikom gratulujemy.

Znani i nieznani.

Generał Stefan Koszarski 1769-1824

Stefan Feliks Koszarski był synem Łukasza, dziedzica Jaromirki, prosiora klucza grodeckiego i miecznika łyczowskiego. Matką Stefana była Anna Tarłówna. Urodził się on w Jaromirce na Podolu w 1769 roku.

Rodzina Koszarskich herbu Wąż już w XV wieku osiedliła się na Mazowszu, w XVI wieku przenieśli się na Podole, by na początku XIX wieku osiedlić się w okolicy Sandomierza m. in. w Złotej i Święcicy. Stefan Koszarski miał trzech braci: Adama, Franciszka i Kazimierza. Ostatnie lata swego życia spędził w Złotej, na ziemi sandomierskiej. Jak do tego doszło, że zamieszkał w Złotej, przedstawia jego bogaty życiorys. Już od młodych lat związany był z żołnierką. W 1783 roku został towarzyszem (między namiestnikiem a wachmistrzem) w Brygadzie Lubowidzkiej.

W 1789 roku, po wprowadzeniu etatów w wojsku obojga narodów, Stefan Koszarski zostaje namiestnikiem w 2 Pułku Lekkiej Kawalerii. W latach 1793-1794 uczestniczy w kampanii kościuszkowskiej i walczy pod Szczekocinami, Szepietówką i Warszawą. Po trzecim rozbiore Polski udaje się, podobnie jak jego brat Adam, przez Turcję do Włoch. Jest oficerem Legionów Polskich, od 1796 roku jest w stopniu podporucznika. Zostaje ranny. Służy w 2 Batalionie Piechoty. W tym samym roku zostaje kapitanem w Legii Naddunajskiej. Walczy pod Civitta, Castellana, Fondi, Gaeta, Piacencją i Trebią. W 1800 roku wyróżnia się w bitwie pod Hohenlinden, jako współpracownik Henryka Dąbrowskiego.

Stefan Koszarski nie stronił od pojedynków. W styczniu 1807 roku jako kapitan infanterii bierze udział w walkach o Pomorze. Przy zdobywaniu Tczewa 23 lutego 1807 roku zostaje ranny. W tymże roku zostaje przepisany do 2 Pułku Piechoty z awansem na podpułkownika. W dniu 16 marca 1808 roku zostaje podpułkownikiem w 10 Pułku Piechoty 3 Legionu Wojsk Księstwa Warszawskiego. Zostaje odznaczony krzyżem kawalerskim oraz orderem świętej Anny II klasy z brylantami (16.X.1816) i Krzyżem Wojskowym Polski Virtuti Militari. W 1809 roku w pojedynku na pistolety Stefan zabija podpułkownika Matuszewicza. Skutki owego pojedynku były opłakane i przyniosły Stefanowi Koszarskiemu negatywne następstwa i kłopoty. Zostaje aresztowany i zdegradowany do stopnia majora.

GÉNÉRAL STEFAN KOSZARSKI
Né en 1764 à Jaromirka en Podolie, mort le 15 Novembre 1824 à Złota, près Sandomir en Pologne.
La Grande Armée, 1807-1815. Musée de la Grande Armée, Paris.

Dnia 1 czerwca 1810 roku Fryderyk August uwalnia majora Koszarskiego z kryminału. Koszarski służy w 10 Pułku Piechoty, a następnie zostaje dowódcą 17 Pułku Piechoty. Z kolei 21 października 1812 roku zostaje mianowany na pułkownika i dowódcę 1 Pułku Piechoty Księstwa Warszawskiego. I tak już 21 listopada pułk Koszarskiego walczy z awangardą Armii Naddunajskiej admirała Cziczagowa w Borysowie i Pankratowicach, a w dniu 28 listopada 1812 roku pułk bierze udział w bitwie pod Berezyną. W styczniu 1813 roku Stefan Koszarski dowodzi 17 Pułkiem Piechoty w obronie twierdzy Modlin. W dniu 20 stycznia 1815 roku zostaje dowódcą 2 Pułku Piechoty Linijowej Wojska Królestwa Polskiego i służy w nim do 1817 roku. Stefan Koszarski 20 czerwca 1817 roku zostaje uwolniony od służby wojskowej, ale wcześniej otrzymuje Krzyż Kawalerski Orderu Wojska Polskiego i awans do stopnia generała brygady z prawem noszenia munduru.

Ostatnie siedem lat swojego życia S. Koszarski związał ze wsią Złota, koło Sandomierza, gdzie zamieszkiwał i był dzierżawcą dóbr (folwarku). Otrzymywał żołnierską pensję w wysokości 3535 rubli. W Złotej mieszkał ze służą, dawnym żołnierzem swojego pułku, i psem, wierną suką, która go przeżyła. Zmarł 24 listopada 1824 roku, przeżywszy 55 lat. Pochowany został pod samborzeckim kościołem (wg. Żychlińskiego) lub na pobliskim cmentarzu w Samborcu. Dzieci nie pozostawił, był kawalerem. W kościele samborzeckim umieszczona została żeliwna tablica z epitafium poświęconym generałowi Stefanowi Koszarskiemu. Tablica aktualnie znajduje się na plebani, jest popękana. Uszkodzenie mogło nastąpić w czasie II wojny światowej, gdy odłamki bomby uszkodziły strop i ściany kościoła, lub w czasie malowania wnętrza ścian kościoła w siedemdziesiątych latach ubiegłego roku. Czy i jaką część swojego majątku generał zostawił rodzinie, nie wiadomo. Pozostawił spadek 2180 złp na dobrach wsi Zajezerze w guberni sandomierskiej. Wiadome natomiast są zapisy dla kościoła samborzeckiego 2000 złp, dla Szpitala Dzieciątka Jezus 2087 złp i dla Towarzystwa Dobroczynności 1280 złp. Parę manatów i sztuk bydła zapisał swemu słudze, staremu wiarusowi, z prośbą o opiekę nad wiernym psem.

Na podstawie materiałów przekazanych przez pana Jacka Szczerbińskiego z Krakowa tekst opracował
ANDRZEJ CEBULA

Dzieje gminy rymem pisane

SAMBORZEC

Samborzec – stolica gminy, w jej centrum położona, Nazwana prawdopodobnie od prasłowiańskiego – samborje, czyli wespół, razem, Samborze, Sambórz, Samborech niegdyś nazywana, Od poł. XVIII wieku jest siedzibą gminy i jej głównym przekazem.

Badania archeologiczne dowodzą, że 6000 lat temu tu osady już były, Świadczy o tym nasycenie samborzeckiej ziemi w Wistły dolinie, Wykopaliska ceramiki wstęgowej rytej, kutej i malowanej zachwyty wzbudziły, Zapalając ciekawość o rozwoju cywilizacji i jej powstania przyczynie.

Dzieje kronikarskie Samborca w XII wieku mają początek, Jan Długosz podaje, że wieś rycerz Sambor założył, Kolejny właściciel cystersom koprzywnickim podarował majątek, Aby poprzez to uposażenie klasztor po zniszczeniach mongolskich ożył.

Z inicjatywy komesa Pawła z Samborca w XIII wieku Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej powstaje, Na jednym z najwyższych wzgórz w gminie położony, Z tego, co Stefan Żeromski w swych „Dziennikach” podaje, Widok na Sandomierz, Koprzywnicę, Chobrzany i Wisłę rozciągał się nieogarniony.

Przez ponad sto lat (1607-1717) świątynia do jezuitów sandomierskich należała, Podczas wojen szwedzkich uległa zniszczeniu, Pod koniec XVII wieku odbudowana i powiększona została, Dzięki ks. proboszcza Umińskiego – kanonika sandomierskiego staraniu.

Barokowy charakter kościoła z romańskimi w murach prezbiterium pozostałościami, Orientowany, z zachowaniem dziedzictwa kulturowego odrestaurowany,

Dzwonnica neobarokowa z dwoma dzwonami, A obok kościoła kaplica wybudowana po II wojnie do nabożeństw okazjonalnie sprawowanych.

Z samborzeckiego kościoła wywodzi się dwóch błogosławionych, Do grona 108 polskich męczenników ich zaliczono: Prezbiter ks. Antoni Rewera, który w Dachau zginął wśród umęczonych, I ks. Władysław Miegoń – oficer Marynarki Wojennej, również w Dachau zgładzony.

W XVI wieku Samborzec zaliczany był jako dobra królewskie I wchodził w skład majątku Starostwa Sandomierskiego, Tak było, aż po pierwsze lata (1789) pozaborowe, Gdzie jeszcze z opisu lustratorów Starostwo strzegło dobra samborzeckiego.

Był tu wielki dwór, z zamkiem murowanym, Karczma przy drodze sandomierskiej gości weseliła, Jak również działał browar gorzelniany, Liczna kadra pracownicza przy dworze służyła.

W czasach Księstwa Warszawskiego królewskie majątki na skarb państwa oddano, Po upadku powstania listopadowego namiestnik Paskiewicz nimi swych generałów nagradzał, Ziemię polskie, zwane donacjami, za zasługi Rosjanom przyznawano, Każdemu z oficerów, który okrucieństwo w Królestwie Polskim wprowadzał.

Samborzec połączony z majątkiem Stodoły oddano gen. Olimpiuszowi Prianisznikowi, Po jego śmierci dziedzictwo objął syn Teodor – tajny radca stanu, Potem przez kolejne lata ziemie podlegały Mikołajowi Kudriacelowi, Który nimi władał do zakończenia I wojny pogromu.

Po 1918 roku majątki upaństwowiając donacje zlikwidowano, Część ziem między chłopów rozparcelowano, a część wydzierżawiono, Samborzeckie dobra rodzinie Krzesimowskich w dzierżawę powierzono, W ten sposób na bazie dawnego folwarku państwowe gospodarstwo rolne stworzono.

Ewa Juda
Cały tekst dostępny jest na profilu facebookowym autorki.